

Eerste Kamer *der Staten-Generaal*

Minister voor Buitenlandse Handel en
Ontwikkelingssamenwerking
Mevrouw S.A.M. Kaag
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 5 december 2018

betreft Schriftelijke vragen inzake Voorstellen voor een besluit inzake een
Investeringsbeschermingsovereenkomst en een Vrijhandelsovereenkomst van de EU met Vietnam

ons kenmerk 164195u

Geachte mevrouw Kaag,

De leden van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO) hebben met belangstelling kennisgenomen van de op 17 oktober 2018 door de Europese Commissie gepresenteerde voorstellen voor een besluit inzake een Investeringsbeschermingsovereenkomst en een Vrijhandelsovereenkomst van de EU met Vietnam. Deze voorstellen geven de leden van de fracties van de SP en de Partij voor de Dieren aanleiding tot het stellen van enkele vragen.

Vrijhandelsovereenkomst

De leden van de **SP**-fractie hebben kennis genomen van de Commissievoorstellen (COM2018 691/692).

Met betrekking tot de voorgestelde Vrijhandelsovereenkomst merken de leden van de SP-fractie op dat de voorstellen op twee punten vragen oproepen. In de eerste plaats gaat het hier om een overeenkomst tussen een ontwikkelingsland en het grootste, en in veel opzichten meest geavanceerde, handelsblok ter wereld. Een vrijhandelsovereenkomst tussen twee zo zeer ongelijke partners herbergt het risico in zich dat de zwakkere partij onevenredig wordt blootgesteld aan gevaren van externe schokken, aan het gevaar veroordeeld te worden tot de rol van toeleverancier van producten met weinig toegevoegde waarde en aan het gevaar dat het betreffende land wordt verhinderd om met hulp van de staat en van staatsondernemingen effectief te streven naar opwaartse mobiliteit van de economie en van de nationale ondernemingen in de internationale waardeketen.

De vraag van de leden van de SP-fractie is of u deze risico's onderkent, en zo ja op welke manier de regering van plan is te bevorderen dat deze risico's worden ondervangen en geneutraliseerd?

datum 5 december 2018

ons kenmerk 164195u

blad 2

De leden van de **PvdD**-fractie hebben kennis genomen van de Investeringsbeschermingsovereenkomst en de Vrijhandelsovereenkomst van de EU met Vietnam.

De leden van de **PvdD**-fractie constateren dat de export van bevroren varkensvlees, rundvlees en zuivelproducten na enkele jaren rechtenvrij wordt en deze leden vragen of dit zal leiden tot een uitbreiding van de Nederlandse veestapel, waar inkrimping dringend gewenst is? Hoe verhoudt zich dit met de oproep van het Openbaar Ministerie¹ om de veestapel te verkleinen in het belang van de natuur?

Verder wordt er gesproken over "de rechten op kippen zullen de komende tien jaar geleidelijk worden afgebouwd tot 0 %". De leden van de PvdD-fractie vragen of hier levende kippen worden bedoeld of geslachte kippen?

Voor wat betreft de importproducten vragen de leden van de PvdD-fractie hoe groot het risico is op een oneerlijke concurrentie met de Nederlandse boeren. Zie ook de recente publicatie die aangeeft dat door het associatieverdrag Oekraïne vooral de Nederlandse pluimveesector aan het kortste eind trekt.²

Investeringsbeschermingsovereenkomst

Met betrekking tot de voorgestelde Investeringsbeschermingsovereenkomst constateren de leden van de **SP**-fractie dat hierin de rechten en verplichtingen van buitenlandse (EU) investeerders en Vietnamese staat zeer ongelijk zijn verdeeld. Enerzijds creëert de overeenkomst voor buitenlandse investeerders in Vietnam het recht binnenlandse rechtspraak te omzeilen en de Vietnamese staat aan te klagen voor acties die bij voorbeeld worden ondernomen om de economie gericht met hulp van de staat te versterken, of om de rechten van werknemers en de bevolking in het algemeen te beschermen tegen ongerechtvaardigde acties van investeerders, terwijl zulke klachten (zelfs indien ongegrond verklaard) bovendien tot extreem hoge kosten van procesvoering voor de Vietnamese staat kunnen leiden. Anderzijds kent de overeenkomst geen harde en afdwingbare bepalingen die diezelfde investeerders binden aan standards van mensenrechten, arbeidsrechten en duurzaamheidsverplichtingen.

De vraag van de leden van de SP-fractie is: herkent u dit beeld? Als het antwoord op deze vraag, al is het maar gedeeltelijk, bevestigend is, kunt u dan aangeven welke stappen de Nederlandse regering voornemens is te zetten om de voorgestelde overeenkomst meer in balans te brengen? Zo niet, kunt u dan gedetailleerd aangeven waarom onze constatering op onjuistheid berusten en hoe die in de voorgestelde overeenkomsten zijn geadresseerd?

¹ De Volkskrant, 7 november 2018, <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/zeker-tien-vogelsoorten-in-nederland-staan-op-het-punt-van-uitsterven-door-veranderend-landschap~b7c5d64c/>

² Follow the Money, 20 november 2018, <https://www.ftm.nl/artikelen/kippenmiljardair-profiteert-het-meest-van-het-oekraïense-associatieverdrag?share=1>

datum 5 december 2018

ons kenmerk 164195u

blad 3

Milieu en dierenwelzijn

De leden van de **PvdD**-fractie vragen hoe geborgd is dat voor producten die de EU binnenkomen vanuit Vietnam dezelfde milieu- en dierenwelzijnseisen gelden als die aan Nederlandse producenten gesteld worden? En is er ruimte om producten te weren die zijn geproduceerd ten koste van mensen, dieren of milieu?

Laat het verdrag ruimte voor de opvatting van de Wereldhandelsorganisatie WTO dat "publieke moraal, waaronder dierenwelzijn, reden mag en kan zijn voor een handelsbelemmering"? Op welke wijze is dit geborgd binnen de Investeringsbeschermingsovereenkomst en de Vrijhandelsovereenkomst, zo vragen de leden van de PvdD-fractie?

De leden van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO) zien met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangen deze graag binnen vier weken na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

J.G. Vlietstra

Voorzitter van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking